

Noordelijk dna zeer in trek

- Noorden werkt 'fantastisch' mee met LifeLines van UMCG
- Miljoenen bloed- en urinemonsters binnenkort naar LifeStore

Door Arend van Wijngaarden

Groningen De LifeLines-biobank met lichaamsmateriaal van een groot deel van de bevolking van Noord-Nederland is nu al een gewild onderzoeksobject. LifeLines heeft tachtig verzoeken van wetenschappers binnen om gebruik te maken van de bloed- en dna-monsters en binnenkort wordt de eerste wetenschappelijke publicatie verwacht in het *New England Journal of Medicine*.

De bereidheid van de noordelijke bevolking om mee te werken aan

het grote wetenschappelijke onderzoek blijkt groot, zoals verwacht. Van vijftigduizend mensen zijn nu al bloed- en urinemonsters en bijbehorende medische gegevens opgeslagen. Het doel van 165.000 deelnemers, 10 procent van de noordelijke bevolking, is zeker haalbaar. "Mensen werken fantastisch mee. We hebben via subsidies financiering tot en met 2017 en kijken nu al naar de mogelijkheden voor daarna", zegt manager werving en behoud Theo Sikkema.

LifeLines is in 2006 van start gegaan met als doel gezonde mensen uit het Noorden, drie generaties, dertig jaar lang te volgen. Dat moet een schat aan wetenschappelijke gegevens opleveren over 'gezond ouder worden'.

De organisatie zelf bestaat inmiddels uit honderdtachtig medewerkers in elf locaties en groeit nog

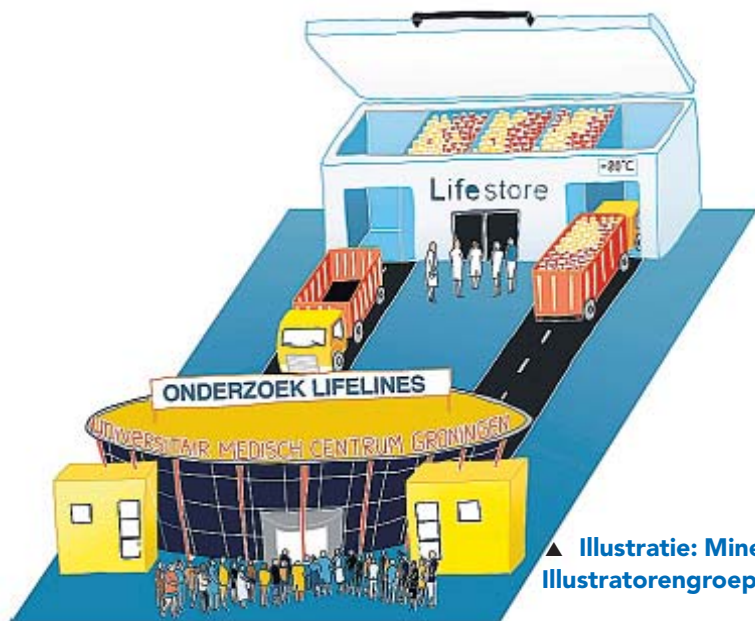
steeds. Op het hoofdkantoor op het UMCG-terrein in Groningen werken ze verder aan het werven van nieuwe deelnemers. Vooral aan kinderen en complete families is behoefte. De eerste 35.000 deelnemers worden intussen al benaderd om opnieuw langs te komen.

Een groot project is de bouw van een opslagruimte voor de miljoenen bloed- en urinemonsters, de zogeheten LifeStore. Dit wordt een soort vrieskist ter grootte van een sporthal. Onder een temperatuur van min 80 graden worden hier de miljoenen buisjes materiaal zo veilig mogelijk opgeslagen. Een uniek gebouw, in de wereld zijn alleen in de Verenigde Staten en Engeland twee vergelijkbare opslagruimtes. Het moet beschermd zijn tegen aanslagen, vandalisme, ontploffingen en natuurrampen zoals overstromingen. "Het heeft een waarde die onmogelijk te schatten is", zegt research-manager Marcel Bruinenberg. "Je moet er niet aan denken dat er iets mee misgaat."

De aanbesteding van de 10,8 miljoen euro kostende LifeStore is nu bezig. Begin 2012 kan de eerste paal de grond in, in 2013 is het klaar.

Van iedere LifeLines-deelnemer worden 54 verschillende 'cupjes' materiaal opgeslagen. Bloed, bloedplasma, serum, en dat op verschillende manieren opgeslagen, met en zonder chemische toevoegingen voor de houdbaarheid. Ochtendurine, 24-uursurine, ook weer op verschillende manieren bewerkt, en dna. Vijftigduizend deelnemers keer 54 is nu al 2,7 miljoen cupjes.

Uiteindelijk worden het er veel meer want alle deelnemers komen regelmatig op herhaling.

▲ Illustratie: Minerva
Illustratorengroep